

สรุปปัญหาและข้อคิดเห็น

อุตสาหกรรมผลิตเครื่องสูยภัณฑ์เป็นอุตสาหกรรมที่ใช้วัตถุดิบส่วนใหญ่ เช่น ดินและหิน ประเภทต่าง ๆ จากภายในประเทศ อีกทั้งยังช่วยพัฒนาจากการส่งออกในรูปวัตถุดิบให้มาเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ซึ่งก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มต่อระบบเศรษฐกิจการเงินของประเทศ และนอกจากจะเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า ได้อย่างสมบูรณ์แล้ว ยังได้พัฒนาเป็นอุตสาหกรรมที่สามารถส่งออกได้อีกด้วย

แม้ว่าในปัจจุบันอุตสาหกรรมเครื่องสูยภัณฑ์จะต้องประสบปัญหาทางด้านต้นทุนการผลิต การตลาด การเงิน ฯลฯบ้างก็ตาม แต่หากได้มีการสนับสนุนจากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องช่วยกันแก้ไข้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ก็จะทำให้อุตสาหกรรมประเภทนี้เจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต

จากการวิเคราะห์สถานการณ์ด้านต่าง ๆ พอที่จะสรุปปัญหาและอุปสรรคของอุตสาหกรรมเครื่องสูยภัณฑ์ พร้อมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะได้ดังนี้

1. ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต

อุตสาหกรรมเครื่องสูยภัณฑ์มีปัญหาด้านต้นทุนการผลิตดังนี้

1.1 ปัญหาพลังงานและน้ำมัน เนื่องจากพลังงานที่ใช้ในขบวนการผลิตเครื่องสูยภัณฑ์ส่วนใหญ่เป็นพลังงานไฟฟ้า และพลังงานเชื้อเพลิง ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันและกระแสไฟฟ้าแต่ละครั้งจะมีผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตของอุตสาหกรรมเครื่องสูยภัณฑ์เป็นอย่างมาก กล่าวคือทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น นอกจากนั้นการที่ไฟฟ้าที่ใช้ในขบวนการผลิตดับหรือมีความดันต่ำบ่อยครั้ง ทำให้อุณหภูมิในเตาเผาเปลี่ยนแปลงซึ่งทำให้ผลิตภัณฑ์ที่กำลังเผาสุกหรือเสียรูปทรงไปบางส่วน ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบริษัทผู้ผลิตเป็นอย่างมาก

1.2 ปัญหาวัตถุดิบ การผลิตวัตถุดิบเพื่อใช้ผลิตเครื่องสูยภัณฑ์ในประเทศไทย ยังมิได้มีการดำเนินงานกันอย่างจริงจัง การควบคุมคุณภาพของวัตถุดิบยังไม่ดีพอ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ผลิตขาดทั้งความรู้ทางวิชาการและทุนทรัพย์ ทำให้คุณภาพของวัตถุดิบดีไม่สม่ำเสมอเท่าที่ควร ซึ่งทำให้โรงงานผู้ผลิตเครื่องสูยภัณฑ์จำเป็นต้องใช้วัตถุดิบจากต่างประเทศในบางครั้ง เพื่อนำมา

ผลิตให้ได้ผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน ต้นทุนการผลิตสูงชันมากในทุกครั้งที่มีการสั่งซื้อ วัตถุดิบจากต่างประเทศ นอกจากนี้บางโรงงานผู้ผลิตเครื่องลู่วิ่งที่ยังต้องซื้อวัตถุดิบภายใน ประเทศบางชนิดในราคาที่สูงกว่าที่เคยซื้อมา เพราะผู้ผลิตต้องเสียค่าขนส่งในราคาที่สูง เนื่องจาก การคมนาคมไม่สะดวก บางครั้งผู้ผลิตต้องว่าจ้างรถแทรกเตอร์เพื่อเบิกหน้าดิน แต่ผลผลิตที่ได้กลับ น้อยเกินไป ทำให้ราคาวัตถุดิบต่อตันสูงมากในบางครั้ง สำหรับวัตถุดิบที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ซึ่งได้แก่ สีเคลือบและสารเคมีชนิดต่าง ๆ นั้นต้องเสียภาษีอากรในการนำเข้าสูง และเสียเวลาใน การตรวจสอบว่าเป็นวัตถุดิบชนิดเดียวกับที่ใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องลู่วิ่งที่จริงหรือไม่ ทำให้เกิด ความล่าช้าขึ้นในขบวนการผลิต

1.3 ปัญหาแรงงาน การปรับอัตราแรงงานขึ้นต่ำจากวันละ 28 บาทในปี 2520 มาเป็นวันละ 35 บาทในปี 2521 วันละ 45 บาทและ 54 บาทในปี 2523 วันละ 61 บาทในปี 2524 จนถึงวันละ 64 บาทในปี 2525 โดยเพิ่มขึ้นเป็น 2.3 เท่าในระยะเวลาเพียง 5 ปี และคงต้องเพิ่มขึ้นอีกตลอดไปตามการเพิ่มขึ้นของค่าครองชีพ เป็นสาเหตุหนึ่งของผู้ผลิตกล่าวว่า ทำให้ต้นทุนการผลิตสูงชัน

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านต้นทุนการผลิต

การที่องค์ประกอบของต้นทุนการผลิตเพิ่มสูงชันมาโดยตลอดนั้น เป็นเรื่องยากที่จะแก้ไข เพราะมีสาเหตุมาจากปัจจัยภายนอกที่ไม่สามารถควบคุมได้ จึงควรหันมาปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการทำงานของพนักงาน คนงานและเครื่องจักรให้สูงขึ้น ต้องมีการประหยัดค่าวัตถุดิบ ค่าวัสดุที่ ค่าเป็นต่อการผลิต ค่าแรงงานและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ของการผลิตอย่างจริงจัง นั่นคือต้องดำเนิน งานอย่างมีประสิทธิภาพสูงและประหยัดโดย

ก. การทำงานของเครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตก็ควรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด กล่าวคือ การใช้เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ล้ำสมัยและไม่มีประสิทธิภาพที่ดีพอทำให้ ต้องสิ้นเปลืองค่าแรงงาน ค่าวัสดุ ค่าซ่อมบำรุงรักษาและเสียเวลาไปโดยเปล่าประโยชน์หรือการ มีเครื่องจักรที่ตีเกินควรซึ่งซื้อเข้ามาในราคาสูง แต่ใช้งานไม่คุ้มค่า สิ่งเหล่านี้ล้วนไม่เป็นการประหยัด ทั้งสิ้น นอกจากจะทำให้เสียผลประโยชน์ต่อผู้ผลิตแล้วยังช่วยเพิ่มต้นทุนการผลิตด้วย ดังนั้นในการซื้อ เครื่องจักรอุปกรณ์ควรให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้พิจารณาอย่างถี่ถ้วนเสียก่อน และก่อนซื้อควรคำนึงถึง ความคุ้มค่าในการใช้งานด้วย นอกจากนี้เครื่องจักรทุกเครื่องควรติดตั้งในตำแหน่งที่เหมาะสม เพื่อความสะดวกและความคล่องตัวในการทำงานและยังต้องตรวจดูแล บำรุงรักษาเครื่องจักรอย่าง ใกล้ชิดและสม่ำเสมอ เพื่อให้เครื่องจักรอยู่ในสภาพที่ทำงานได้ตลอดเวลา

ข. การใช้วัตถุดิบและวัสดุที่จำเป็นต่อการผลิตต้องใช้อย่างประหยัดโดยควบคุมวัตถุดิบอย่างใกล้ชิด พยายามลดจำนวนผลิตภัณฑ์ที่เสีย หรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานให้เหลือน้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้ โดยมีการตรวจสอบคุณภาพและควบคุมการผลิตทุกขั้นตอนให้ได้มาตรฐานตามที่กำหนดอยู่ตลอดเวลา ปรับปรุงกรรมวิธีการผลิตและการทำงานของเครื่องจักร เพื่อลดจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้มาตรฐาน

ค. ต้องให้การทำงานของพนักงานทุกคนและทุกระดับมีประสิทธิภาพ เช่นการมอบตำแหน่งหน้าที่ให้แต่ละบุคคลรับผิดชอบไปนั้น ควรให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ ประสบการณ์ อายุ เพศ สุขภาพ ฯลฯ ซึ่งจะทำให้บุคคลนั้นทำงานได้อย่างเต็มที่ มีประสิทธิภาพและต้องมีการฝึกอบรมการปฏิบัติงาน มีสิ่งจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน ให้ส่วลิตการต่าง ๆ แก่พนักงาน เป็นต้น นอกจากนี้ระบบการทำงานจะต้องมีระเบียบชัดเจนไม่สับสนจนเกิดช่องว่างที่ไม่มีการรับผิดชอบ

นอกจากนี้รัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรช่วยเหลืออุตสาหกรรมเครื่องลู่ยี่ห้อโดย

1. ควรสำรวจรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัตถุดิบ ทั้งแหล่งวัตถุดิบ คุณภาพของวัตถุดิบแต่ละแห่ง ตลอดจนการสำรวจหาแหล่งวัตถุดิบทั้งที่เป็นแหล่งใหม่และแหล่งสำรอง เพื่อนำมาเผยแพร่ให้ผู้ประกอบการทราบ
2. ควรเร่งรัดระยะเวลาในการตรวจสอบวัตถุดิบที่โรงงานสั่งเข้ามาจากต่างประเทศให้เร็วขึ้น เพราะหากการตรวจสอบใช้เวลานาน โรงงานที่สั่งซื้อวัตถุดิบนั้นจะต้องเสียค่าโล้ห้สูงขึ้นด้วย
3. รัฐบาลควรจะพัฒนาเส้นทางไปสู่แหล่งวัตถุดิบ เพราะบางครั้งวัตถุดิบที่มีคุณภาพดีแต่อยู่ไกลเส้นทางคมนาคม การขนส่งวัตถุดิบมายังโรงงานจึงทำได้ยาก โรงงานที่ผลิตเครื่องลู่ยี่ห้อจึงจำเป็นต้องสั่งวัตถุดิบจากต่างประเทศเข้ามาใช้ในการผลิตเป็นบางครั้ง
4. รัฐบาลควรพิจารณาช่วยเหลือ โดยลดภาษีขาเข้าสำหรับวัตถุดิบที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศทั้งหมด ซึ่งได้แก่สีเคลือบและเคมีภัณฑ์ เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิต

2. ปัญหาด้านการตลาด

ปัญหาด้านการตลาดของอุตสาหกรรมเครื่องลู่ยี่ห้อที่มีดังนี้ คือ

- 2.1 ตลาดภายในประเทศ ก่อนที่รัฐบาลจะประกาศห้ามนำเข้า เครื่องลู่ยี่ห้อจากต่างประเทศนั้น บริษัทผู้ผลิตเครื่องลู่ยี่ห้อภายในประเทศต้องประสบปัญหาในด้านการแข่งขัน

การจำหน่ายจากบริษัทต่างประเทศ เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ไม่คิดว่าผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ มีคุณภาพดีกว่าผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ภายในประเทศ แต่ภายหลังได้มีการหันมานิยมใช้เครื่องใช้ที่ผลิตภายในประเทศกันมากขึ้น เนื่องจากคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้ภายในประเทศไม่แตกต่างจากของต่างประเทศนักและราคาของเครื่องใช้ภายในประเทศก็ยังต่ำกว่าด้วย และเมื่อรัฐบาลได้ประกาศห้ามนำเข้าเครื่องใช้จากต่างประเทศ (ยกเว้นอ่างอาบน้ำ) จึงทำให้ปัญหาการแข่งขันจากต่างประเทศลดลงไป

2.2 ตลาดต่างประเทศ ตลาดต่างประเทศของอุตสาหกรรมเครื่องใช้ยังคงมีปัญหา เนื่องจากหลายประเทศที่ผลิตเครื่องใช้เพื่อส่งออกสู่ตลาดโลก เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา เยอรมันตะวันตก และไต้หวัน ทำให้ต้องแข่งขันกันทั้งในด้านราคาจำหน่าย คุณภาพ ตลอดจนรูปแบบและการให้สิทธิที่คล้ายคลึงกับบริษัท ไทยอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา จำกัด และบริษัท ผลิตภัณฑ์กระเบื้องดินเผา จำกัด มีการส่งเครื่องใช้เพื่อออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศน้อยมาก

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการตลาด

ปัญหาด้านการตลาดต่างประเทศของอุตสาหกรรมเครื่องใช้ที่กล่าวมา อาจทำการแก้ไขได้โดยปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์อยู่เสมอและกำหนดราคาจำหน่ายให้อยู่ในระดับที่สามารถขายแข่งขันในตลาดต่างประเทศได้ โดยเฉพาะบริษัท ไทยอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา จำกัด และบริษัท ผลิตภัณฑ์กระเบื้องดินเผา จำกัด ควรอย่างยิ่งที่จะปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ของตนให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน และควรพยายามขยายตลาดต่างประเทศโดยมุ่งไปที่ตลาดบริเวณใกล้เคียงกับประเทศไทย เช่น ลาว เวียดนาม เป็นต้น

นอกจากนั้นรัฐบาลและผู้เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ เช่น ตัวแทนจำหน่ายในตลาดต่างประเทศควรจัดทำข่าวสารและบริการข้อมูลด้านการตลาดในต่างประเทศให้แก่ผู้ผลิตในประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนขยายตลาดต่างประเทศต่อไป และรัฐบาลควรส่งเสริมการส่งออกของเครื่องใช้โดยการลดภาษีอากรขาออกสำหรับผลิตภัณฑ์ที่ผลิตขึ้นภายในประเทศ เป็นต้น

3. ปัญหาด้านการเงิน

จากการวิเคราะห์ในบทก่อนจะพบว่าบริษัท เครื่องใช้ที่อเมริกาที่ส่งตัวแทนจากรัต (ประเทศไทย) จำกัด บริษัท อาร์มีเทคแอสตี้ (กรุงเทพฯ) จำกัด และบริษัท ไทยอุตสาหกรรมเครื่องปั้นดินเผา จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่มีชาวต่างชาติร่วมลงทุนไม่ค่อยมีปัญหาทางการเงินมากนัก

อาจเนื่องจากได้รับความช่วยเหลือด้านการวางแผนการเงิน และเงินช่วยเหลือในรูปของเจ้าหน้าที่บริษัทในเครือ ฯลฯ จากบริษัทต่างประเทศที่เข้าร่วมลงทุน แต่บริษัท ผลิตภัณฑ์กระดาษแข็งแปงดินเผา จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่ลงทุนโดยคนไทยทั้งหมดกลับมีปัญหาทางการเงิน กล่าวคือกิจการมีความสามารถในการทำกำไรต่ำ โดยเฉพาะในปี 2519-2521 บริษัท ผลิตภัณฑ์กระดาษแข็งแปงดินเผา จำกัด ต้องประสบกับปัญหาการขาดทุน และแม้ว่าในปี 2522-2524 บริษัทจะมีกำไรอยู่บ้างก็ตาม แต่หากนำมาชดเชยกับการขาดทุนสะสมในอดีตแล้ว พบว่าบริษัทยังคงปรากฏยอดขาดทุนสะสมอยู่ในงบดุล ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า บริษัท ผลิตภัณฑ์กระดาษแข็งแปงดินเผา จำกัด ไม่สามารถนำผลกำไรกลับไปพัฒนา หรือขยายการผลิตได้อย่างเต็มที่เท่าที่ควร ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยแหล่งเงินทุนมาจากส่วนหนึ่งของหนี้สิน เป็นจำนวนมาก สภาพเสียงของบริษัทจึงอยู่ในระดับที่ต่ำ

นอกจากนี้นโยบายการจัดหาเงินทุนของกิจการแต่ละประเภทและของทั้งอุตสาหกรรมยังไม่สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่ลงทุน กล่าวคือมีการนำเงินทุนระยะสั้นไปใช้ลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ซึ่งเป็นการเพิ่มความเสี่ยงให้กับกิจการและอุตสาหกรรม และในบางปีก็ได้รับการนำเงินทุนระยะยาวไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งจะทำให้ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับลดน้อยลง

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะด้านการเงิน

ปัญหาทางการเงินที่เกิดขึ้นกับบริษัท ผลิตภัณฑ์กระดาษแข็งแปงดินเผา จำกัด ดังที่กล่าวมานั้น อาจเนื่องมาจากบริษัท ผลิตภัณฑ์กระดาษแข็งแปงดินเผา จำกัด มีการวางแผนทางการเงินไม่ดีพอ และการที่บริษัทต้องอาศัยแหล่งเงินทุนมาจากส่วนหนึ่งของหนี้สินเป็นจำนวนมากนั้น แม้ว่าจะทำให้อัตราส่วนทางการเงินเกี่ยวกับหนี้สินไม่ตึง แต่บริษัทก็จำเป็นต้องกระทำเพื่อให้กิจการดำเนินต่อไปได้

สำหรับปัญหาด้านการจัดหาและการใช้เงินทุนนั้น อุตสาหกรรมเครื่องลู่อักซ์ควรหลีกเลี่ยงการนำเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นไปลงทุนในสินทรัพย์ถาวร เพราะจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงที่จะต้องชำระหนี้ให้ทันภายในกำหนดเวลาอันสั้น แต่ควรจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะยาวมาลงทุนในสินทรัพย์ถาวรแทน โดยการนำหุ้นสามัญออกจำหน่ายหรือหาทุนจากการดำเนินงาน และควรหลีกเลี่ยงการนำเงินทุนจากแหล่งระยะยาวไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียน เพราะจะทำให้ได้รับผลตอบแทนต่ำ จึงควรจัดหาเงินทุนจากแหล่งระยะสั้นไปลงทุนในสินทรัพย์หมุนเวียนแทน ซึ่งจะต้องว่าเป็นการนำเงินทุนมาใช้ให้สอดคล้องกับอายุการใช้งานของสินทรัพย์

อุตสาหกรรมเครื่องลู่อักซ์เป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า และได้พัฒนาจนสามารถเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตเพื่อการส่งออกได้อีกด้วย ซึ่งหากอุตสาหกรรมนี้มีการดำเนิน

งานที่มีประสิทธิภาพมากพอ ก็จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศก้าวหน้าไปได้อีกมาก ดังนั้น
รัฐบาลควรมีการวางแผนที่ดีมีการสนับสนุนในแนวทางอันเหมาะสม ควรกำหนดนโยบายที่มีประ-
โยชน์ต่ออุตสาหกรรมเครื่องลู่ยี่ห้อที่เหมาะสมยิ่งขึ้น พร้อมกับดำเนินการต่าง ๆ ตามนโยบาย
นั้นอย่างจริงจัง เพื่อพัฒนาให้อุตสาหกรรมผลิตเครื่องลู่ยี่ห้อภายในประเทศมีความก้าวหน้ามาก
กว่าที่เป็นมาในอดีต

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย